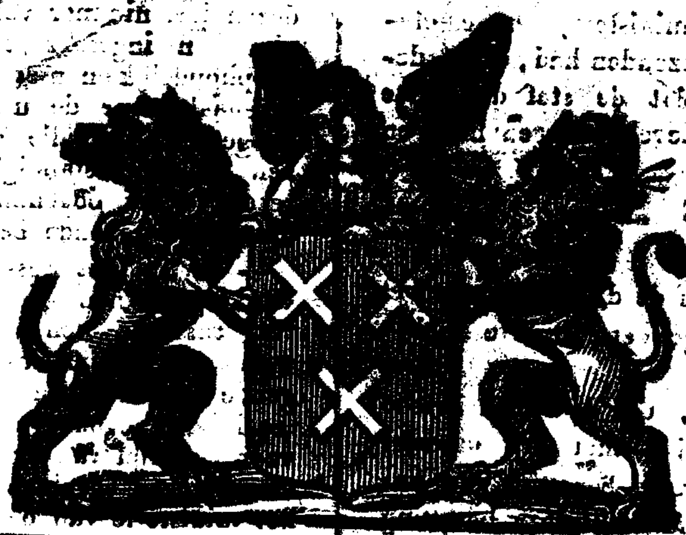
N°. 78.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Zaturdag den 31 Maart.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 30sten Maart.

Uit eene algemeene order aan het leger, van den 15den Maart 1832, blijkt, dat Zijne Majesteit bij onderscheiden besluiten heeft:

Benoemd;

Tot 2den luitenant en plaats-majoor van de 3de klasse te 's Hertogenbosch, den sergeant-majoor J. C. Poulus, van het 2de bat. jagers.

2°. Aan den eersten luit. J. W. van de Wetering, plaats-majoor van de 3de klasse te 's Hertogenbosch, het twee derde van het activiteits-traktement toegelegd, in afwachting dat aan hem pensioen zal worden verleend.

3°. Het traktement van non-activiteit verleend, aan den 1sten luit. J. H. Houtkoper, van de 12de afd. inf., almede in afwachting dat hij op pensioen zal worden gesteld.

4°. Den kolonel der indische landmagt A. W. Senn van Basel, eervol ontslagen uit zijne tijdelijke betrekking van kommandant op de linie tusschen Breda en Bergen-op-Zoom.

5°. Aan den heer J. Tarée, voormalig kapitein, en thans adsistent bij het approvisionnement te Bergen-op-Zoom, den rang van kapitein verleend, zonder bezwaar van 's rijks schatkist, met bepaling dat deszelfs uniform zal gelijk zijn aan die van den plaatselijken staf zonder galon, en dat zijn hoofdtooisel zal bestaan in eenen hoed met zwarten pluim.

Wordende al verder ter kennis gebragt van het leger dat Zijne Konink. Hoogheid de admiraal en kolonel-generaal, in hunnen tegenwoordigen rang en ancienniteit heeft verplaatst,

Bij de 7de afdeeling infanterie:

Den 2den luit. J. B. Gremmer, van de 9de afd. van het wapen.

Bij het 6de bataillon artillerie nationale militie:

Den kapitein C. M. Douglas, van den staf der artillerie.

Bij de artillerie-kompagnie van het algem. depot der landmagt, n°. 32.

Den kapitein N. L. Meyners, van het 6de bat. artill. nat. militie; terwijl voorts door Z. K. H., aan den 2den luit. W. Swaan, van het bat. vrijw. artilleristen, de functien van adjudant in de 4de art.-directie zijn opgedragen.

— Omtrent de afbranding der boerenwoning te Galderen, eergisteren avond, waarvan wij in ons vorig nommer met een woord [illegible] dat dit ongeluk den land- [illegible] op den hooizol- [illegible] geheele schuur met het daaraan verbonden woonhuis in de assche gelegd en 13 stuks hoornvee, 80 mudden granen, de geheele voorraad van hooi en stroo, al de gereedschappen, meubelen, kleederen, met een woord; al wat de ongelukkigen bezaten, eene prooi der vlammen werden; ter naauwernood konden drie kinderen, die op den zolder boven het huis sliepen, gered worden.

De ongelukkige landman, die door dezen geweldigen brand al het zijne verliest, is een huisvader met eene ziekelijke vrouw en acht, alle nog zeer jonge kinderen, en verdient met de zijnen, zoo om hunne braafheid en vlijt, als vooral uithoofde den beklagenswaardigen toestand, waarin dit huisgezin thans verkeert, in alle opzigten het medelijden en de ondersteuning onzer weldenkende landgenooten, waarin wij die ongelukkigen dan ook met aandrang aanbevelen.

De ware oorzaak van den brand is, zoo als het veelal bij dergelijke omstandigheden plaats heeft, niet regt bekend; doch wordt met de meeste waarschijnlijkheid aan onvoorzigtigheid toegeschreven.

— Wij vernemen, dat door de derde divisie infanterie, ten behoeve der ingezetenen van Boxtel, welke in den avond van den 1ste dezer, door den daar ontstanen brand hunne have en goed verloren hebben, eene vrijwillige gifte is gedaan van *f* 979,60, welke som bijeen gebragt is door de staven der divisie, negen bataillons schutterij en infanterie, benevens twee kompagnien jagers; terwijl nog bovendien de batterij, tot deze divisie behoorende, hare gifte door haren onmiddelijken chef vroeger ingezonden heeft.

— Het Fransche gouvernement heeft de toepassing der quarantaine-maatregelen op de schepen uit de Nederlandsche havens komende, ingetrokken, behoudens vertoon van een certificaat van gezondheid van den Franschen consul, die zich in de haven ophoudt, van welke het schip vertrekt.

— Men schrijft uit Warschau van den 20, dat alle presidenten der district-commissien van het Koningrijk, alsmede alle presidenten der regtbanken en twee der aanzienlijkste edellieden uit elk district, tegen het einde dier week zich in de genoemde hoofdstad zouden vereenigen. De reden dier vereeniging wordt niet gemeld, doch het laat zich aanzien, dat dezelve in verband zal staan met de aanstaande organisatie van Polen, waarmede men zegt, dat de veldmaarschalk *Paskewitsch* belast is, en waarvan zijne benoeming tot president van de provisionele regering des Koningrijks een begin schijnt te zijn.

— De rust en orde keeren in Polen langzamerhand terug, en alles neemt allengs zijne vorige gedaante aan. Ten bewijze hiervoor strekt, dat de tooneelvertooningen, welke eenen geruimen tijd te Lublin, Zamosc en Kicloe gestaakt waren, onlangs wederom eenen aanvang hebben genomen.

— De fransche ambassadeur aan het russische hof, de maarschalk *Mortier*, hertog *van Treviso*, is den 27sten naar Weimar vertrokken, met zijn gevolg, bestaande in de heeren prins *van Eckmuhl*, de graaf *van Lusanna*, de markies *Mortier*, de heer *Carsanne*, raad van ambassade en de heer *Perduit*, aan de ambassade geattacheerd.

— De verschillen over de vrijheid der drukpers zijn groot, en de dagbladen houden zich bezig, hierover tegen elkander te schrijven. De *Courant van Manheim* trekt tegen *de Freisinnige* van Friburg te velde. Deze Courant geeft een middel aan de hand tegen den onvermijdelijken brand van Europa. De leden van het Duitsche Bondgenootschap moesten een leger bijeen brengen van 500,000 man, die op de gevaarlijkste punten moesten gestationneerd worden. De Souvereinen moesten dan wetten aan hunne landen geven, in overeenstemming met de omstandigheden en de algemeene belangen. Dit leger zoude verscheidene jaren op de been moeten blijven, om de rust en de orde overal te doen eerbiedigen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 29sten Maart.

De senaat heeft in zijne, gisteren gehouden bijeenkomst, al de tien hoofdstukken van het budget van oorlog, zoo als de afgevaardigden het ingezonden hadden, zonder veel discussie of eenig amendement aangenomen.

Voorts werden de, door de afgevaardigden aangenomen en ingezonden budgetten van de publieke schuld, justitie en buitenlandsche zaken in handen eener commissie van onderzoek gesteld. De zitting werd tot morgen, vrijdag, geadjourneerd.

Bij de afgevaardigden was gisteren aan de orde, het stemmen over het geheel der budgetten van de publieke schuld, de dotatien voor de rekenkamer, justitie, buitenlandsche zaken en marine, welker montant thans, na de onderscheiden ondergane veranderingen, gezamenlijk de som bedraagt van *f.* 49,346,580-40. De minister van justitie vroeg, bij amendement eene vermeerdering van 10,000 guldens op het artikel aanbouw en onderhoud der gevangenissen; de heeren *Leclercq* en *Delhougne* bestreden dit voorstel. Een ander amendement door den minister van buitenlandsche zaken gedaan, om het tractement van den ambassadeur in Frankrijk van 22 op 24,000 guldens te brengen, en dat van dien in Engeland, van 31,500 tot op 34,000, werd door de kamer goedgekeurd. Ter algemeene stemming overgegaan zijnde, werden de voormelde budgetten met eene meerderheid van 70 stemmen op de 76 aangenomen.

De discussie over het budget van financien lag nu aan de beurt. Na de algemeene beraadslaging werden die over beide eerste artikels geopend; het 1ste, vaststellende het tractement des ministers op 10,000 guldens, werd goedgekeurd; op het tweede, waarbij eene som van 236,866 aan tractementen voor de ambtenaren aangevraagd werd, had de centrale sectie eene reductie van 76,716 guldens voorgesteld. De heer *Delhougne* wilde, dat het personeel verdeeld en artikelsgewijze bediscutieerd werd; de kamer nam het besluit de, door de centrale sectie geamendeerde artikelen, ieder afzonderlijk te behandelen; verscheiden tractementen vielen daardoor de voorgestelde reductien te beurt. — De zitting werd tot heden geadjourneerd.

— Sommige onzer bladen waren gisteren zeer oorlogzuchtig. De *Indépendant* kondigde aan, dat er, na aankomst eens courriers uit 's Hage en na de lezing der depêche, aan de onderscheiden troepen bevelen gegeven waren, om zich gereed te houden binnen twee dagen op te trekken. Hij wist, dat er ten hove van gesproken was, zich te bereiden om gewapenderhand onze geschillen met Holland te beslechten. » Wij moeten derhalve geloven," zeide hij, » dat wij de ontknooping naderen en het belgische leger weldra gelegenheid hebben zal de misslagen en rampspoeden van Augustus te herstellen.

» Wij kunnen in onze gissingen ons bedriegen; maar wanneer men zich toch de krachtige verklaringen van den heer *de Meulenaere*, zoo dikwijls sedert eenige dagen herhaald, herinnert en daarbij de opmerkingen van het *Memorial* over de diplomatie voegt, dan zal men overtuigd zijn, dat er wezenlijk kenteekenen van oorlog bestaan, en dat de koning van Holland verder dan ooit van het ratificeren des tractaats verwijderd is."

Heden behelst *l'Emancipation* desaangaande het volgende:

» Het gemis van eenige zekere tijding over den uitslag der zending van graaf *Orloff* te 's Hage, onderscheiden bewegingen van troepen naar de grenzen, door het ministerie bevolen, hebben de geruchten van eene op handen zijnde hervatting der vijandelijkheden veel crediet gegeven. Het was te wachten, dat men bij de beide vermelde daadzaken eenige nadere bijzonderheden voegen zou: Men zeide dan, dat volgens de bij de engelsche ambassade uit 's Hage ontvangen tijdingen, koning *Willem* volkomen geweigerd had tot eenige schikking te komen, maar verzekerde tevens daarbij, dat graaf *Orloff* en de Oostenrijksche en Pruissische ambassadeurs den koning van Holland verklaard hadden, hoogstdezelve op hunnen steun niet had te rekenen. Wij geloven dat deze bijzonderheden bevestiging verdienen; - de afzonderlijke weigering van koning *Willem* zou evenwel den onmiddelijken oorlog nog niet aanbrengen; het zou de moeijelijkheden nog meer ingewikkeld maken. Frankrijk en Engeland zouden zich hebben te beraden."

De *Courrier*, in de jongste dagen zoo oorlogsgezind, bewaart het stilzwijgen over de thans hier loopende geruchten; hij zegt

alleen, dat de koning, na eenen raad van ministers, den secretaris van den baron [illegible], naar Londen gezonden had, [illegible] [illegible] voor [illegible] [illegible] bestemd, en dat de staf [illegible] [illegible] zou komen, tegenbevel [illegible] [illegible].

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten Maart.

De kamer van gedeputeerden heeft gisteren de discussiën over het budget van uitgaven, voor de marine, begonnen; dezelve hebben niets van algemeen belang opgeleverd.

— Het is reeds vroeger gezegd geworden, dat de oostenrijksche en russische ambassadeurs drukke conferentiën met den minister van buitenlandsche zaken hadden, opzigtelijk de bezetting van Ancona. Men wil weten, dat de heer *Sebastiani* uit deze bezetting aanleiding neemt, om Oostenrijk en de overige mogendheden te bewegen, het tractaat van 15 November, betrekkelijk de belgische aangelegenheden, te ratificeren. Gewigtige verklaringen zouden te dezen aanzien door de heeren *Sebastiani* en *Appony* gedaan zijn; de laatste heeft, ten gevolge dezer conferentiën, gisteren avond een buitengewonen courrier naar zijn gouvernement afgezonden. — Men wil ook doen opmerken, dat de ministeriele bladen dezen morgen van de ontruiming van Ancona door de Franschen gesproken hebben. Van elders wordt verzekerd, dat het gouvernement naar Toulon bevelen gezonden heeft, van vaartuigen in gereedheid maken, om die binnen korten tijd, des noodig, te bewapenen, zoo de zaken met Oostenrijk niet in der minne geschikt werden.

De *Courrier Français* meent, dat de horizon aan de zijde van Holland en België dagelijks donkerder wordt en dat eene hervatting der vijandelijkheden tegen den 31sten onvermijdelijk schijnt. Ofschoon ons gouvernement de uitbarsting als onmogelijk deed voorkomen, was het toch niet zonder ongerustheid over de volharding des konings van Holland. De toestand, waarin ons kabinet zich bevindt, had dan eenige kapitalisten vrees ingeboezemd en, beducht dat de oorlog in april tusschen de Hollandsche en Belgen uitbarsten en algemeen worden zou, aanzienlijke renten doen verkoopen. De *Courrier* verzekert, voorts dat de Hollandsche ambassadeur zijne maatregelen reeds genomen had, om, terstond bij eene uitbarsting, binnen 24 uren Parijs te kunnen verlaten.

— Wij geloven de verzekering te kunnen geven, zegt de *National*, dat ons kabinet [illegible] Ancona [illegible] [illegible] gel doen [illegible].

— De barones *de Feuchères* heeft den prins *Julus Armand de Rohan* voor de regtbank doen roepen, wegens laster, haar aangedaan in een geschrift, uitgegeven na het arrest van het koninklijk geregtshof te Parijs, van den 21 junij 1831, en ten titel voerende: *Opmerkingen over de instructie betrekkelijk den dood van den hertog van Bourbon, prins van Condé*, in hetwelk de schrijver mevrouw *de Feuchères* als veroorzaakster of medepligtige van den dood des prinsen doet voorkomen. Mevrouw *de Feuchères* beklaagt zich er mareenboven over, dat dit geschrift, aan hetwelk de prins *Rohan*, [illegible] in Europa, de grootste publiciteit gegeven heeft, met schending van het geheim der criminele procedure was openbaar gemaakt, alsmede om de voorgegeven daadzaken, in het proces tot vernietiging van het testament van den prins *van Condé*, waarschijnlijk te doen voorkomen, en ter oorzaak dat de prins *de Rohan*, door deze uitgave, hare eer en goeden naam had aangerand. Deze zaak zal op den 30sten dezer maand voor de regtbank van correctionele politie gebragt worden.

— De laatste berigten van Grenoble houden, volgens ministeriele bladen in, dat de nationale garde werkelijk ontwapend wordt, en dat men met de ontwapening bezig was; doch over het algemeen betwijfelt men hier, dat dit een en ander zonder [illegible] plaats hebben.

— [illegible] onrustig en [illegible] maatregelen van voorzorg in acht te nemen.

— Heden (*dingsdag* 27) waren de fondsen als volgt genoteerd: de 5 pCt. 96,20 kont. 96,35 op tijd; de 3 pCt. 69,45 kont. en op tijd; Napelsche renten 80; Spaansche perpetuelen 55 en 3 achtste.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 26sten Maart.

Naar de laatste berigten van de Italiaansche grenzen, onderteekening van den [illegible] maart [illegible] zou het Engelsch eskader niet te Ancona zijn binnen geloopen, maar in de Adriatische [illegible] zijn gebleven. Deze maatregel van het Engelsch gouvernement schijnt overigens aan het pausselijk bestuur aangenaam [illegible] een zeker wantrouwen tegen de bedoelingen van Frankrijk [illegible], dit ligtelijk tot eene spoediger ontruiming aanleiding [illegible]. Volgens [illegible] de berigten was men algemeen van gevoelen, dat zoo wel de Oostenrijksche als Fransche krijgsmagt het pausselijk gebied zouden ruimen, zoodra de 6000 Zwitsers, welke worden aangeworven, in dienst waren getreden. Van eene overeenkomst met den koning van Napels [illegible] ten het is ook niet waarschijnlijk dat deze [illegible] der Zwitsersche regimenten die zich aldaar bevinden, en niet meer dan een geheel van 4500 man [illegible] den Paus zoude overlaten, op het oogenblik dat hij [illegible] zoude kunnen ontberen.

— Volgens [illegible] Alexandrien van den 17den februarij ontvangen, was men [illegible] voor de gevolgen der expeditie naar Syrien. [illegible] zich van den beginne af zeer verbitterd had betoond, [illegible] immers met eenig vertrouwen op het bijleggen [illegible] geschillen gerekend; thans was [illegible] geheel [illegible] kwamen de Tartaren, welke met de [illegible] naar Konstantinopel waren afgereisd met het antwoord terug, dat *Mehemed-Ali*, onmiddelijk zijne krijgsmagt Syrien zou doen ontruimen, en dezelve zoodra [illegible] als met de inwendige zekerheid van het rijk was [illegible] te brengen. De onder-koning kan en zal aan dezen last nimmer voldoen, en er zijn dan ook dadelijk twee regimenten ingescheept, om de armee te versterken, terwijl men onophoudelijk en met den grootsten ijver, op de werven en in het [illegible] de uitrusting eener geduchte vloot werkzaam is. [illegible] deze voorzorgen nutteloos zoude kunnen maken, [illegible] de middelen van den onder-koning reeds op dit oogenblik zijn uitgeput, en men dus eene spoedige overwinning zoude behoeven om zich staande te kunnen houden.

— Terwijl het Hessisch bestuur alle pogingen in het werk stelt om den algemeenen geest der bevolking te winnen, duurt de verbittering tusschen den militair en burgerstand aldaar steeds voort en wordt de verwijdering dagelijks grooter. Hiervan strekken de volgende omstandigheden tot voorbeeld: Gevoelig niet alleen voor beleedigingen, maar ook voor elke aanmerking, welke hunne waarde vooral in tijd van vrede in twijfel mogt trekken, hebben de onderscheidene bevelhebbers der bezetting van de hoofdstad zich aan het ministerie van oorlog gewend, met het verzoek, dat men van wege het bestuur alle openlijke aanvallen tegen militairen, door middel van de drukpers, zoude verhinderen, daarbij te kennen gevende, dat indien men zich door toegevendheid ongeneigd mogt gevoelen om hieraan te voldoen, de officieren als dan hunne eer zelven zouden weten te verdedigen. Welk antwoord op dit verzoek gevallen is, is niet bekend, doch het schijnt dat men middelijk of onmiddelijk aan de verzoekers heeft te kennen gegeven, dat de militaire stand geen privilegie daarstelde, waardoor men meer dan andere burgers, tegen de aanmerkingen eener vrije drukpers zoude beschermd worden; en dat overigens de maatregelen welke zij zelven zouden nemen, indien dezelve onwettig waren, ter hunner eigene verantwoordelijkheid zouden komen. Zonder op deze juiste vermaning acht te slaan, hebben zich nu echter eenige officieren, zoo het heette in naam van het gansche korps, bij den redacteur van eene der dagbladen begeven, en dezen onder allerlei bedreigingen verboden, om eenige artikelen tegen den militairen stand geregt, op te nemen. Zoo als zich laat begrijpen, heeft deze schrijver dit aanzoek met beradenheid van de hand gewezen, en toen dezelve kort daarna door bijzondere omstandigheden genoodzaakt werd zijne medewerking tot gezegd dagblad te staken, heeft de bewaarder der openbare boekverzameling, de heer *Bernardi*, dezen taak op zich genomen, en het publiek en eenen standvastigen toon meer zijne bedoelingen, ten aanzien van de zoo even genoemde aanmatiging bekend gemaakt. Zoo zeer heeft dit een en ander de algemeene goedkeuring weggedragen, dat zelfs de burgerwacht zich vrijwillig heeft aangeboden, om voor het huis van gezegden redacteur te waken. Met gespannen verwachting ziet men het gevolg van dezen strijd te gemoet.

Gisteren, [illegible] *een Oorlof Kur*, in onzen Stads-Schouwburg ten tooneele gevoerd: *De [illegible] et Hovaardij en Goedhartigheid*, een geestig familie-tafereel, waarvan de voorstelling en uitvoering de algemeene goedkeuring wegdroegen. Het publiek had het genoegen al de actrices in nationale kleederdragt te aanschouwen, waarin inzonderheid mejufvrouw *Gijsoojt*, geb. *Obelt*, zoo uithoofde den smaak als de verscheidenheid onderscheiden werd. Wij kunnen niet nalaten onze goedkeuring over het voorstaan van deze onze vaderlandsche kleederdragt te betuigen, en de directie aanmoedigen daarmede voort te gaan.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, 29 *Maart* 1832.

				gebl.
NEDERLANDEN, Werkelijke schuld, 2½ pct.	f	40¾	à 41¼	41 1/16
Uitgestelde schuld		⅞	à 1	—
Kansbiljetten		16	à 16¼	16⅜
Amortisatie Syndicaat, 4½ pct.		68¼	à 68¾	68⅝
Idem idem, 3½ pct.		55½	à 55¾	—
Oorlogs-lasten 1830. à 5 pct.		86¼	à 87	86⅜
Vrijw. geldl. 1831. à 6 pct.		92	à 92½	92¼
Nieuwe idem 1832. à 5 pct.		77¾	à 78½	78⅛
Schatkist-biljetten, 6 pct.		98¾	à 99¼	99⅛
Handel-Maatschappij, 4½ pct.		—	à —	—
FRANKRIJK, inschr. op 't Grootb. 3 pct.		68¾	à 69½	68 1/16
RUSLAND, Bij *Hope en Comp.*, 5 pct.		89	à 89½	89¼
Bij dezelfde 1828, 5 pct.		90¾	à 91¼	91
[illegible]		46½	à 47	46⅞
Dezelfde 3 [illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
Uitgestelde schuld		6⅝	à 6[illegible]	6[illegible]

* * Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON,
Mejufvrouw H. VON RANDERATH, geliefde Huisvrouw van

C. F. NOZEMAN,

Tilburg 28 *Maart* 1832.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Op Zaturdag den 31e Maart 1832. *Muthuy en Liefde in strijd of de [illegible]*, beroemd Ridder-Tooneelspel in 5 bedrijven, door den heer *[illegible]*, versierd met al deszelfs costumes en verdere [illegible] Amsterdamschen schouwburg [illegible] toejuiching vertoond. Gevolgd van [illegible] [illegible] spel in een bedrijf, [illegible]

De STOOMBOOT KONING DER NEDERLANDEN, varende tusschen de steden ROTTERDAM en DORDRECHT *vice versa*, zal met den eersten April afvaren op de uren bij de Biljetten bepaald, als: Van *Dordrecht* naar *Rotterdam* 's morgens ten 6 ure en 's namiddags ten [illegible] ure, en van *Rotterdam* naar *Dordrecht* 's morgens ten 9 ure en 's namiddags ten 5 ure.

De STOOMBOOT PRINS DER NEDERLANDEN, varende tusschen ROTTERDAM en BRIELLE [illegible] met den eersten April afvaren op de uren bij de Biljetten bepaald, als:

Van ROTTERDAM naar BRIELLE.

Zaturdags 's morgens ten 8½ ure.
Zondags 's morgens ten 8½ ure en 's namiddags ten 6 ure.
Maandags, Dingsdags, Woensdags en Donderdags 's morgens ten [illegible] ure, en 's namiddags ten 5 ure, des Donderdags namiddags vaart de Boot niet naar Brielle terug.

Van BRIELLE naar ROTTERDAM.

Zaturdags en Zondags 's namiddags ten 3 ure.
Maandags, Dingsdags, Woensdags en Donderdags 's morgens ten 6 en 's namiddags van Maandag, Dingsdag en Woensdag [illegible] en Donderdag namiddag ten 3 ure.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.